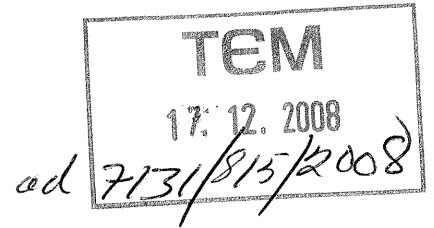

16.12.2008

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntönne 20.10.2008, Dnro 7131/815/2008

LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUKSESTA FENNOVOIMA OY:N YDINVOIMALAITOSHANKKEELLE

Tervolan kunnanhallitus on käsitellyt lausuntopyyntöänne kokouksessaan 15.12.2008. Tervolan kunta esittää lausuntonaan Fennovoiman ydinvoimalaitoshankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa:

Laadittu ympäristövaikutusten arviointiselostus on laajimpia seutukunnalla tehdyistä ympäristövaikutusten arvioinneista. Selostuksessa on seikkaperäisesti esitetty ydinvoimatuotannon yleisiä periaatteita, hankkeen edellyttämiä lupia sekä hankkeen tarkoitusta. Laadukkaana selvityksen luettavuutta ja selkeyttä heikentää kuitenkin se, että kaikkia kolmea suunniteltua ydinvoimalaitoksen paikkakuntaa on käsitelty rinnakkain eikä kutakin aluetta erikseen.

Tervolan kunnan kannalta Simon Karsikkoniemeen suunnitellun laitoksen muutoin varsin mallikkaasti laaditun ympäristövaikutusten arvioinnissa on muutamia merkittäviä puutteita. Tervolan kunta on yhdessä muiden Kemi- ja Ounasjokivarren kuntien kanssa panostanut voimakkaasti vaelluskalojen palauttamiseksi Kemi- ja Ounasjokiin. Tällä hetkellä ollaan aloittamassa kalaportaiden rakentamista Kemijoen voimalaitoksiin. Laaditussa ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa voimalaitoksen lauhdevesistä aiheutuu vesistön lämpötilan lievää nousua, joka suosii kevätkutuisia vähäarvoisia kalalajeja, kuten hauki, ahven, lahna ja särki, syyskutuisten kalalajien kustannuksella. Lauhdevedet voivat vaikuttaa myös vaelluskalojen nousuun kutujokiinsa. Ympäristövaikutusten arvioinnissa on jäänyt vähälle huomiolle lauhdevesien hyödyntäminen ja samalla näiden haittojen pienentäminen, YVA:ssa on esitetty vain lauhdevesien purkupaikan valinnan vaikutusta vaelluskalakantojen käyttäytymiseen. Tervolan kunta esittää, että mahdollisen ydinvoimalan lauhdevesien vaikutus tulee riittävän laajasti selvittää Kemi- ja Torniojokeen nousevan vaelluskalakannan kannalta, jottei mahdollinen ydinvoimala

vaaranna toimenpiteitä mm. kalatiehankkeita Kemijokeen nousevan vaelluskalakannan elvyttämiseksi.

Karsikkonimen sijaintialue sijaitsee Kemi-Tornion lentokentän tarkkailun ilmatilan alueella. Kemi-Tornio seutukunnalla on pyritty kehittämään alueen lentoliikennetoimintaa yhdessä ruotsalaisten kanssa. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa ei ole selvitetty lainkaan, miten mahdollinen ydinvoimalaitos vaikuttaisi alueen lentoliikenteeseen. Selostuksessa on vain maininta "ydinvoimalaitoksen edellyttämät lentorajotukset selvitetään kaavoituksen yhteydessä." Kemi-Tornio lentoaseman lentoliikenne tulee varmistaa ennen mahdollista ydinvoimaratkaisua.

Laaditussa ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on jäänyt huomiotta Karsikkoniemeen suunnitellun ydinvoimalaitoksen sijoittuminen poronhoitoalueelle. Mahdollisen ydinvoimalaitoksen sijoittaminen poronhoitoalueelle vaikuttaa todennäköisesti ainakin porotalouden imagoon, laaditussa ympäristövaikutusten arvioinnissa ei ole kuitenkaan arvioitu vaikutuksia porotalouteen ja Lapin poroelinkeinoon.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on todettu voimalaitosalueelle rakennettavan vähä- ja keskiaktiivisen jätteen loppusijoitustilat maanalaisiin tai maaperään sijoitettaviin tiloihin. Käyttökelpoisemmaksi sijoitusvaihtoehtoksi on arvioitu jätteen loppusijoittaminen kallioperään 30-100 metrin syvyyteen. "Kun luolien käyttö päättyy, yhteydet niihin suljetaan eikä niitä tarvitse enää valvoa tämän jälkeen. Jätteiden radioaktiiviset aineet hajoavat ajan kuluessa ympäristölle vaarattomiksi, jonka jälkeen jätteistä ei ole riskiä elolliselle luonnolle". Ympäristövaikutusten arvioinnissa ei kuitenkaan ole mainittu hajoamisaikaa. Tervolan kunnanhallitus on lisäksi esittänyt, ettei alueelle sallittaisi ydinjätteiden loppusijoitusta. Tätä vaihtoehtoa ei ympäristön vaikutusten arvioinnissa ole huomioitu.

Käytetyn ydinpolttoaineen vaiheet sekä laitoksen käytöstä poisto on laaditussa YVA:ssa kuvattu seikkaperäisesti. Vaikka käytetyn ydinpolttoaineen ja radioaktiivisen jätteen loppusijoitus ratkaistaan omassa ympäristövaikutusten arviointiprosessissa, tulisi ydinvoimalaitoshankkeen suunnittelijalla olla jo hankkeen luvitusvaiheessa selkeä tieto siitä, mihin voimalaitoksen korkea-aktiivinen jäte tullaan sijoittamaan.

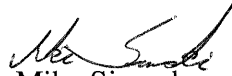
Tervolan kunnanhallitus on jo aiemmin todennut, etteivät tulevaisuuden energiaratkaisut voi pitkällä tähtäimellä perustua uusiutumattomiin energiavaroihin, kuten fissioydinvoimaan. Siksi ensisijaisena energian riittävyyden turvaamisen keinoina tulee olla energiatehokkuuden parantaminen, energian säästö sekä uusiutuvien energiamuotojen kehittäminen. Ydinvoimalan hyötysuhde on vain 37 %, suurin osa energiasta johdetaan hukkalämpönä mereen. Laaditussa ympäristövaikutusten arvioinnissa ei ole selvitetty riittävällä tarkkuudella hukkalämmön hyödyntämismahdol-

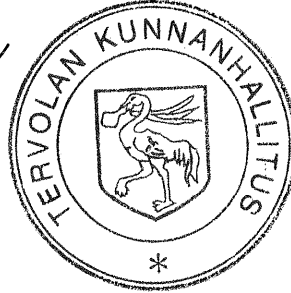

16.12.2008

lisuuksia. Ydinvoiman lisärakentamisella saadaan lisää aikaa energiaon-
gelman ratkaisemiseen, muttei pitkällä tähtäimellä kuitenkaan ratkaista
sitä.

TERVOLAN KUNTA

Mika Simoska
kunnanjohtaja

Marjatta Vaajoensuu
hallintojohtaja